

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГІЯ /
PSYCHOLOGY

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітня кваліфікація: доктор філософії з психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДТЕУ

Голова вченої ради
Анатолій МАЗАРАКІ/
(протокол № 2 від «28» вересня 2023 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з «01» листопада 2023 р.
(наказ від «28» вересня 2023 р., № 3269)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена у відповідності зі Стандартом вищої освіти третього рівня (ступінь доктора філософії) за спеціальністю 053 Психологія, який затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. №646.

Група розробників ОНП у складі:

№ пор.	Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада, науковий ступінь, вчене звання (вказати керівника)
1.	Миронець С.М.	завідувач кафедри психології, д. психол.н., доц. (керівник робочої групи)
2.	Корольчук М. С.	професор кафедри психології, д.психол.н., професор
3.	Вербицька Л.Ф.	доцент кафедри психології, к. психол.н., доцент
4.	Коkun О.М.	доктор психол.наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора інституту психології ім. Г.С. Костюка з науково-інноваційної роботи НАПН України
5.	Мартиненко О.О.	аспірант кафедри психології

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Сафін О.Д. Завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор психологічних наук, професор

Коkun О. М. заступник директора інституту психології імені Г.С. Костюка (з науково-інноваційної роботи) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України.

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 053 «Психологія»

1 - Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 «Психологія»
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Психологія
Форма здобуття освіти	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з психології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 053 Психологія
Обсяг освітньо-наукової програми	240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат №3571 від 23.06. 2022 р.
Цикл / рівень	НРК України - 8 рівень; QF for ENEA – третій цикл; EQF for LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр». Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступним випробуванням)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/92f1b5d1dc40f1b598165b2adf71d10a.pdf
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити особу, яка навчається, поглибленими знаннями, вміннями, навичками та іншими компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі психологічного забезпечення професійної діяльності в звичайних та кризових умовах з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога; оволодіти дослідницько-інноваційною методологією наукової та педагогічної діяльністю, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність,

	<p>учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; фізіологічні основи психічних процесів, психологічні аспекти виникнення та перебігу порушень психічної діяльності; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи теоретичних та емпіричних досліджень, аналізу даних, технології психологічного супроводу діяльності та психологічної допомоги, сучасні цифрові технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> психодіагностичний інструментарій, прилади для психологічних досліджень, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими й цінними теоретичними і методичними результатами.
Основний фокус освітньої програми	Орієнтована на створення нового знання в галузі психологічного забезпечення професійної діяльності у фінансово-економічній, підприємницькій та торговельній сферах діяльності, оновлення методології психології, розробки на цій основі практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців на підприємствах, організаціях, установах.
Особливості програми	<p>Освітня складова програми передбачає 48 кредитів ЄКТС, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 36 кредитів ЄКТС для обов'язкових освітніх компонентів, у тому числі 3 кредити ЄКТС науково-педагогічної практики; • 12 кредитів ЄКТС передбачено для опанування вибіркового освітніх компонентів, що посилює цикл професійної підготовки. Вибіркова частина програми уможливує право вибору навчальних дисциплін, з врахуванням індивідуальних потреб аспірантів. <p>Наукова складова програми передбачає здійснення наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформлення та публічним захистом одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми охоплює 192 кредити ЄКТС і оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях.</p> <p>Робота за національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>1232 Головний психолог 2429 Експерт-психолог судовий 1229.7 Завідувач психолого-медико-психологічної консультації 1229.6 Завідувач центральної психолого-медико-психологічної консультації 2340 Консультант психолого-медико-психологічної консультації 2340 Консультант центральної психолого-медико-психологічної консультації 2445.1 Молодший науковий співробітник (психологія) 2445.1 науковий співробітник (психологія) 2445.1 науковий співробітник-консультант (психологія) 1232 Начальник лабораторії соціології та психофізіології праці 1229.7 Начальник центру (психологічного-забезпечення соціально-трудової реабілітації дорослих, з надання соціальних послуг тощо) 2445.2 Практичний психолог 2445.2 Психолог 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2320 Викладач професійного-навчально-виховного закладу 1232 Головний профконсультант 1229.1 Головний консультант 1229.7 Завідувач консультації 1226.2 Завідувач районного (міського) профконсультаційного пункту 2419.3 Консультант 2419.3 Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби.</p> <p>Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями.</p>
Подальше навчання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ освітньо-наукові програми на 8-му рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; ▪ освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти. ▪ Здобуття наукового ступеня доктора наук.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Комбінація лекцій, практичних занять, виконання проєктів, аналітичних, дослідницьких робіт.</p> <p>Проблемно-орієнтовне навчання, самонавчання.</p> <p>Навчання з використанням елементів дистанційних та</p>

	<p>інтерактивних технологій навчання. Залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі психологічної науки і практики. Безпосередня участь у виконанні науково-дослідних робіт.</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система контролю оволодіння аспірантами дисциплін освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену / заліку проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи щопівроку затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК	<p>СК 01. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК 02. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК 03. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність</p>

	<p>у вищій освіті.</p> <p>СК 05. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.</p> <p>СК 06. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.</p> <p>СК 07. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.</p> <p>СК 08. Уміння застосовувати психодіагностичний інструментарій для розв'язання прикладних питань в сфері соціальної, організаційної та економічної психології.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.</p> <p>РН 02. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.</p> <p>РН 03. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</p> <p>РН 04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.</p> <p>РН 05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.</p> <p>РН 06. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.</p> <p>РН 07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.</p> <p>РН 08. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної</p>

	<p>мобільності.</p> <p>РН 09. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.</p> <p>РН 10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p> <p>РН 11. <i>Здійснювати прогноз успішності професійної діяльності команд у сферах управління, торгівлі, економіки, бізнесу.</i></p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають наукові ступені кандидата та доктора наук. Для забезпечення відповідності наукових досліджень аспірантів вимогам соціально-психологічних викликів суспільства проводяться тематичні майстер-класи та відкриті лекції провідними фахівцями в галузі психології, бізнесу, органів влади, громадських, професійних організацій.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень. До їх послуг:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ понад 30 тис.м² навчальних будівель; ▪ окремий гуртожиток для аспірантів (понад 80 кімнат); ▪ майже 2 млн найменувань навчальної та наукової літератури в бібліотеці ДТЕУ; ▪ 470 посадкових місць у читальних залах ДТЕУ, у тому числі у мультимедійній бібліотеці ДТЕУ, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science; ▪ понад 2 тис. робочих місць ПЕОМ із виходом в Інтернет + WiFi. Уся комп'ютерна техніка з базовим програмним забезпеченням, на комп'ютерах в лабораторіях кафедр інстальовано спеціальне програмне забезпечення, необхідне для проведення досліджень аспірантами; ▪ лабораторія дистанційного навчання; ▪ науково-дослідна лабораторія кафедри психології обладнана сучасним психодіагностичним апаратурним обладнанням; ▪ електронна платформа для комунікації аспірантів на базі Microsoft Office 365; дистанційної платформи Moodle та МКР; ▪ сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в психології, тощо.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Повне забезпечення навчально-методичними комплексами дисциплін та інших видів навчально-методичних матеріалів. Документи, що регламентують процедури вступу, навчання в аспірантурі, захисту дисертації тощо знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті ДТЕУ.</p> <p>Комунікація між аспірантами, науковими керівниками, адміністративним персоналом відбувається з використанням внутрішньої електронної платформи комунікації, ресурсів електронної пошти, OTT- сервісів, засобів рухомого і нерухомого телефонного зв'язку.</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється згідно з договорами між ДТЕУ та закладами вищої освіти України, науковими установами.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах договорів про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти Франції, Великобританії, Польщі, Німеччини в рамках яких здійснюється партнерський обмін. Навчання за напрямом КА1 з отриманням кредитів в університетах країн-членів Програми-Еразмус+.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до діючого законодавства України і Статуту університету.

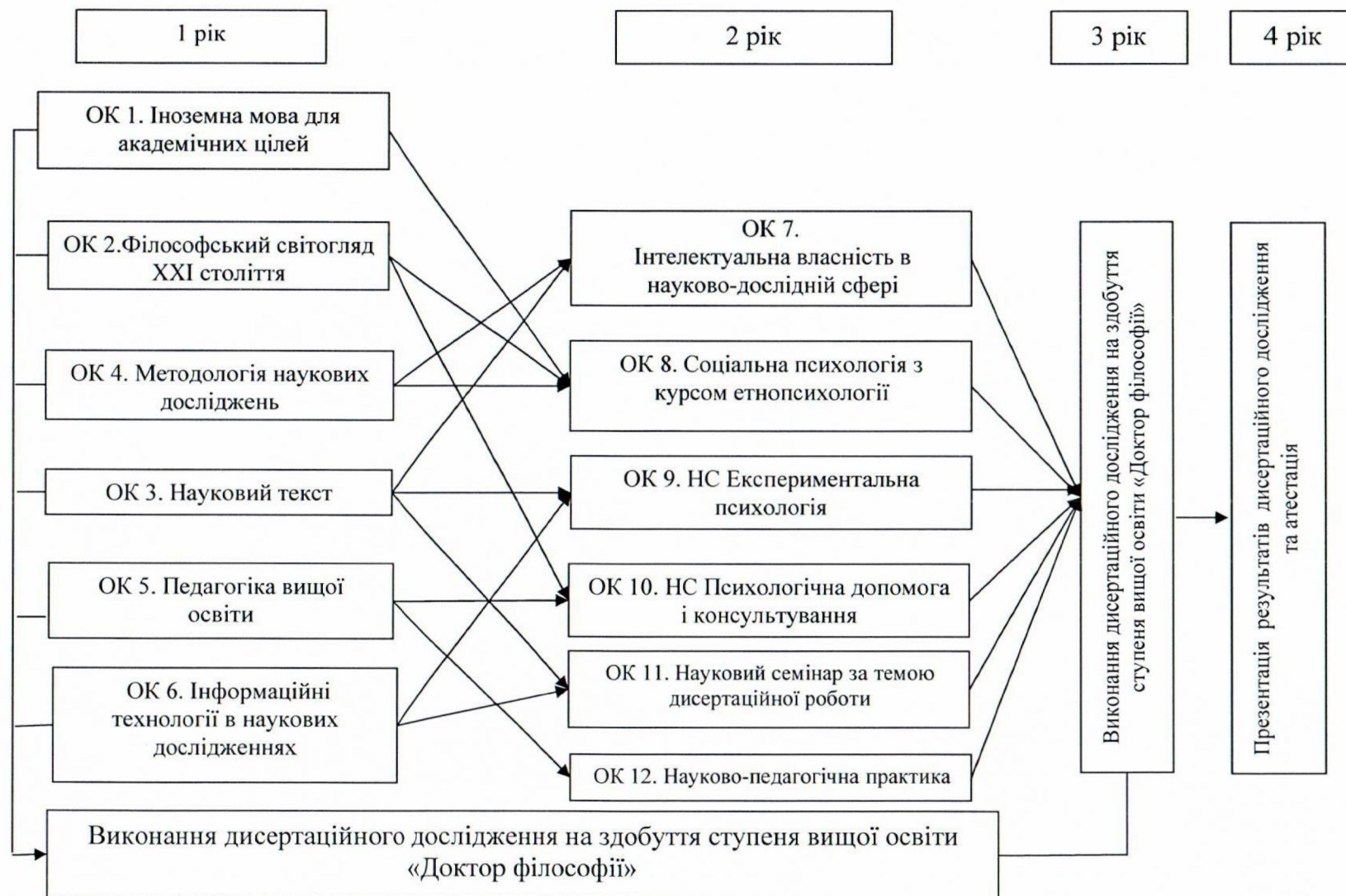
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Іноземна мова для академічних цілей	3	Екзамен
ОК 2	Філософський світогляд ХХІ століття	3	Екзамен
ОК 3	Науковий текст	3	Екзамен
ОК 4	Методологія наукових досліджень	3	Екзамен
ОК 5	Педагогіка вищої освіти	3	Залік
ОК 6	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	Залік
ОК 7	Інтелектуальна власність в науково-дослідній сфері	3	Залік
ОК 8	Соціальна психологія з курсом етнопсихології	3	Екзамен
ОК 9	Науковий семінар «Експериментальна психологія»	3	Залік
ОК 10	Науковий семінар «Психологічна допомога і консультування»	3	Залік
ОК 11	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи*	3	Залік
ОК 12	Науково-педагогічна практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		36	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК1	Ораторське мистецтво	3	Залік
ВК2	Комерціалізація інтелектуальної власності	3	Залік
ВК3	Математичне моделювання у наукових дослідженнях	3	Залік
ВК4	Статистичні методи аналізу та прогнозування	3	Залік
ВК5	Міжнародна статистика	3	Залік
ВК6	Конфліктологія та психологія ділового спілкування	3	Залік
ВК7	Психологія реклами	3	Залік
ВК8	Науковий семінар «Психологія управління»	3	Залік
ВК9	Науковий семінар «Антикризова психологія»	3	Залік
ВК10	Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником*	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової		48	
Підготовка дисертації		156	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

* за погодженням з науковим керівником

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітньо-наукової програми «Доктор філософії» спеціальності 053 «Психологія» проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Доктор філософії» та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії. Обсяг основного тексту дисертації повинен становити 7-8 авторських аркушів.

Атестація здійснюється відкрито і публічно на засіданні спеціалізованої вченої ради.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

	Освітня складова												Наукова складова
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	
ЗК 01	■	■		■	■		■			■	■	■	■
ЗК 02	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■	■
ЗК 03			■	■	■	■	■		■	■	■	■	■
ЗК 04												■	
СК 01			■	■	■		■		■	■	■	■	■
СК 02				■	■		■	■	■	■	■	■	■
СК 03				■	■	■		■				■	■
СК 04								■		■	■		■
СК 05									■		■	■	■
СК 06	■	■	■		■	■	■	■	■	■	■	■	■
СК 07	■	■			■	■		■	■	■		■	■

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними обов'язковими освітніми компонентами освітньо-наукової програми

	Освітня складова												Наукова складова
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	
ПРН 01				■	■	■	■		■	■	■	■	■
ПРН 02	■	■	■	■				■	■	■	■	■	■
ПРН 03					■	■	■	■	■	■	■	■	■
ПРН 04	■	■		■					■	■		■	■
ПРН 05						■		■			■	■	■
ПРН 06					■			■	■	■	■	■	■
ПРН 07			■		■	■		■	■	■	■	■	■
ПРН 08	■	■		■		■			■				■
ПРН 09	■		■		■	■	■	■	■	■	■	■	■
ПРН 10	■	■	■			■	■				■		■

6. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньо-наукової програми

	Освітня складова										Наукова складова
	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10*	
ЗК 01	■								■	*	■
ЗК 02		■	■	■			■	■	■	*	■
ЗК 03	■				■	■				*	■
СК 01					■					*	■
СК 02						■		■		*	■
СК 03				■	■		■			*	■
СК 04		■	■	■		■				*	■
СК 05					■					*	■
СК 06					■	■				*	■
СК 07	■				■	■				*	■

**Дисципліна формує компетентності у відповідності до специфіки освітньої траєкторії, обраної здобувачем вищої освіти*

7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними вибіркокими освітніми компонентами освітньо-наукової програми

	Освітня складова										Наукова складова
	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10*	
РН 01	■	■	■	■		■			■	*	■
РН 02	■				■			■	■	*	■
РН 03		■	■		■	■	■			*	■
РН 04	■					■				*	■
РН 05				■	■	■				*	■
РН 06					■		■	■	■	*	■
РН 07	■	■		■	■	■				*	■
РН 08		■					■	■		*	■
РН 09	■	■	■			■	■	■	■	*	■
РН 10	■		■				■			*	■

**Дисципліна формує компетентності у відповідності до специфіки освітньої траєкторії, обраної здобувачем вищої освіти*

